

נקודה למחשבה

פרשת בהעלותך

יתכן שהתשובה היא כזאת. ב'פסח שני' אנו פוגשים אנשים שניצבו בפני עובדה מוגמרת. הם היו טמאים בזמן הפסח, הם היו פטורים. אף אחד לא בא בטענו אליהם, לא יכולתם להקריב קרבן פסח? הכל בסדר. להתראות בשנה הבאה.

אבל הם לא ויתרו. הם הגיעו למשה ומתוך זעקה פנימית הם שאלו 'למה ניגרע?'. אנחנו לא חייבים. אנחנו לא צריכים. אבל אנחנו לא מסוגלים לוותר! למה ניגרע? למה אנו חייבים להשתמש בפתרונות שמאפשרים לנו לצאת מזה?

והכאב הזה הוביל לשינוי. התחושה העוצמתית הזו הובילה לפרשה חדשה, ל'פסח שני'.

עכשיו, בואו נתאר לעצמנו מה היה קורה אם כל העם היה עומד בפני משה, במשך ארבעים שנות-המדבר, וקורא בקול גדול 'למה ניגרע?'. מה היה קורה אם בני-ישראל לא היה מוותרים, לא מסתפקים בכך שהם פטורים והיו מבקשים למצוא דרך לקיים את המצווה למרות המגבלות?

לעולם לא נדע. כי הם לא עשו זאת. וזו גנותם של ישראל.

כי אם משהו חסר באמת חייבת להיות אופציה להשלים אותו. מי שמתעקש, מי שלא מרים ידיים, בסוף מצליח. עד כאן דיברנו על שני מקרים חיוביים. על אהרן ועל פסח שני. אבל את אותם המסרים מלמדת התורה גם בכיוון השלילי. ניקח כדוגמה שתי הזדמנויות מהם אנו יכולים ללמוד אורחות חיים:

המקרה הראשון הוא זה שחותם את פרשת השבוע: מרים מדברת על אחיה: וַתְּדַבֵּר מִרְיָם וְאַהֲרֹן בְּמִשְׁחָה עַל אֲדוֹת הָאִשָּׁה הַנְּשִׂית אֲשֶׁר לָקַח כִּי אִשָּׁה כְּשִׂית לָקַח: וַיֹּאמְרוּ הָרֶק אַךְ בְּמִשְׁחָה דָבַר ה' הֲלֹא גַם בְּנֹו דָבַר וַיִּשְׁמַע ה': (במדבר, יב, א-ב).

לא ניכנס בשורות קצרות אלו להבין את חטאה של מרים. נסכם רק את הברור מתוך לשון הכתוב: מה ההבדל בין משה לבין מרים ואהרן? למה הוא צריך לעשות פעולות שהם לא היו צריכים לבצע?

והתשובה היא - יש הבדל. כמו שראינו כאשר חלשה דעתו של אהרן. אל תתמקד שמה שאין לך. תתמקד במה שיש. תראה את הכוחות האישיים הטמונים בך, תראה במה אתה ייחודי!

המקרה השני הוא חטא המתאוננים. כפי שראינו, אם מישהו מרגיש שחסר לו משהו, הוא צריך לבדוק אם זו הרגשה אמיתית או שזה תירוץ למשהו אחר. בפסח שני החיסרון היה אמיתי וממילא היה מענה מתאים. אצל המתאוננים זה היה אחרת. אם הם היו מפעילים את חוש הביקורת העצמית הם היו מגלים שהם לא באמת מתכוונים למה שהם אומרים. מה שהם חושבים שחסר לא באמת חסר וחבל שהם מקדשים מלחמה על נושא שלא באמת חשוב להם.

לסיכום: הרבה פעמים אנו מרגישים שאם רק היה אחרת הכל היה טוב יותר.

פרשת בהעלותך מלמדת אותנו כיצד לבחון את התחושות הללו. קודם כל צריך לחשוב טוב אם התחושות הללו נכונות. האם באמת השלמת החוסר הספציפי הזה יעשה אותנו מאושרים? האם באמת בדיוק הדבר הזה חסר לנו? אולי אנחנו צריכים ללמוד להפיק את המיטב דווקא מנתוני הבסיס הקיימים. אולי אם נשנה גישה ונסתכל בעין טובה דווקא על מה שיש לנו, במקום להתמקד בכל מה שאין, נראה איך שהכל הרבה יותר טוב ממה שחשבנו.

ואם אחרי הכל אנחנו בטוחים שהשלמת החוסר הזה תעשה לנו שינוי אמיתי, שינוי שאנחנו באמת זקוקים לו - אז אסור לוותר. כי מי שמתעקש בסוף מצליח. בהצלחה!

פרשת בהעלותך מעבירה אותנו במהירות בין אירועים שונים שאירעו לאנשים בודדים בתוך העם. חלק מהמאורעות ממלאים את ליבנו בתחושה של גדלות ורוממות, וחלקם האחר גורם לנו לתחושה קצת קשה, תלונית, טרוניות והתאוננויות.

פרשה זו מלאה בעליות ובמורדות, ברגשי-קודש מחד ובתלונית וחטאים מאידך. אך נראה שיש מכה משותפת לכלל אירועי הפרשה, מכה משותפת שגם הוא, כספר במדבר כולו, מלמד אותנו פרק בהתנהלות אישית ובהתמודדות עצמית.

נראה שהקו העובר כחוט שני מתחילתה של הפרשה הוא תחושה אישית של אנשים שלא מסופקים ממה שיש להם. אנשים שנמצאים בסיטואציה מסויימת אבל הם לא מרוצים ממנה.

אבל ממה הם לא מרוצים? יש לנו כמה דוגמאות, וכל אחת קיצונית ואחרת.

בתחילת הפרשה אנו לומדים על אהרן הכהן. אהרן, כאמור, חלשה דעתו מכך שהוא לא היה שותף בחנוכת המשכן. אלו שהגיעו לפני משה ודרשו שלא יגרע חלקם בקרבן הפסח גם הם לא היו מרוצים ממצבם. למרות שהם נפטרו בדין מהקרבן, זה לא סיפק אותם. הם לא רצו רק 'לצאת בסדר'. הם רצו יותר מכך.

אך מהצד השני אנו פוגשים את העם שבורח מהר ה' כתינוק הבורח מבית הספר. לא רוצים עוד הוראות ומגבלות. לאחר מכן מוקדשת פרשה לחלקי העם שהיו 'כמתאוננים'. בדגש על כ"ף הדמיון. כמתאוננים כי לא היו שם תואנות אמיתיות. בסך הכל תירוץ לפריקת כעסים 'מחפשים עלילה האיך לפרוש מאחרי המקום' (רש"י).

אנשים לא מרוצים ממה שיש להם, זה טבעי. הרצון לשאוף לעוד מובנה בנפש האדם. אבל השאלה המנחה היא מה חסר ולמה. אהרן, הטמאים ועוד בפרשה מדריכים אותנו כיצד הרצונות והשאיפות מסוגלים לרומם ולגדל את האדם.

כאשר חלשה דעתו של אהרן הוא הצטער על כך שהוא אינו שותף בחיבור האישי של העם אל המשכן. תשובתו של הקב"ה מיקדה את מעלתו היתירה של אהרן, בכך שהוא זה שמעלה את האור בבית ה'. הוא זה שיוצר את נקודת החיבור הפנימית של העם במשכן. העם מתחבר למה שהוא אחראי להפעיל.

מאידך, בקרבן פסח התשובה שהטמאים קיבלו היא אחרת. הכאב שאותו ביטאו גרם להם לקבל הזדמנות שניה, חדשה ואחרת. 'פסח שני'.

כאשר לאדם יש תחושה שחסר לו משהו עומדות בפניו שתי דרכי פעולה. הדרך הראשונה היא לראות אם מה שהוא חושב שחסר לו - באמת חסר לו. אהרן מלמד אותנו שלפעמים צריך לקרוא את המפה שוב. לראות את הנתונים הקיימים באור חדש ולהבין שדווקא מה שיש לנו זה הכי טוב בשבילנו.

ואם מגיעים למסקנה שהחוסר הזה הוא אמיתי, הרי שאסור לוותר. לעולם לא מרימים ידיים.

פרשת 'פסח שני' פותחת בפסוק הבא: וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינַי בְּשֵׁנִית לְצֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן לְאַמֵּר (במדבר ט, א).

אומר רש"י: פרשה שבראש הספר לא נאמרה עד אייר? למדת שאין סדר מוקדם ומאוחר בתורה. ולמה לא פתח בזו? מפני שהוא גנותן של ישראל שכל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר לא הקריבו אלא פסח זה בלבד.

העובדה שני ישראל לא הקריבו קרבן פסח במשך כל השנים במדבר היא גנות עבורם.

ונשאלת השאלה, מדוע?

הרי הסיבה שהם לא הקריבו פסח בכל השנים הללו לא היתה כי הם לא היו מעוניינים. היה אסור להם! הם היו ערלים, הם לא יכלו להקריב גם אם הם מאוד רצו! מדוע העובדה הזו נחשבת גנות לישראל?